

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 2020/3
Podgorica, 02.11.2018. godine

Na osnovu člana 139, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Javnom preduzeću „**Radio i televizija Crne Gore**“ iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), izriče se **upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 48 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, člana 6 stav 1 alineja i) i 13 stav 2 i 4 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje broj O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, prilikom emitovanja priloga o ubistvu trinaestogodišnjeg dječaka iz Berana, dana 16. oktobra 2018. godine, u okviru informativne emisije „**Dnevnik**“, u terminu od 19:30:13 do 19:32:07 časova.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. emitovanja sadržaja kojim se otkriva identitet maloljetnika do 18. godine života koji je kao žrtva bio uključen u slučaj nasilja (član 48 stav 3 Zakona o elektronskim medijima i član 6 stav 1 alineja i) Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze da, ukoliko se izvještava o nesrećama ili porodičnim tragedijama, emiter mora poštovati pravo na privatnost žrtava i drugih osoba koje su pogođene tim događajima, i zabrane da se osobe u stanju bola ili šoka izlažu pritisku da daju intervjuje ili učestvuju u televizijskim i radijskim programima (član 13 stav 2 i 4 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se JP „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TVCG1“ sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. JP „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „TVCG1“ u informativnoj emisiji „Dnevnik“ u 19:30 časova, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ upozorenje zbog emitovanja priloga 16. oktobra 2018. godine, u okviru emisije 'Dnevnik', u vezi sa ubistvom trinaestogodišnjeg dječaka iz Berana, kojim je otkriven identitet maloljetnika kao žrtve nasilja, kao i zbog nepoštovanja prava na privatnost žrtve i drugih osoba pogođenih tim događajem, te intervjuisanja osobe u stanju bola i šoka.“
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, nalazom Sektora za monitoring od 17.10.2018. godine (akt br. 05-2020 od 17.10.2018. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je JP „Radio i televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: RTCG), u okviru

televizijskog programa „TVCG1“, emitovala prilog u vezi sa ubistvom trinaestogodišnjeg dječaka iz Berana, dana 16. oktobra 2018. godine, u okviru informativne emisije „Dnevnik“, u terminu od 19:30:13 do 19:32:07 časova.

Imajući u vidu sadržinu predmetnog programskog sadržaja (priloga), Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je istim došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica, Agencija je emiteru dostavila nalaz Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-2020/1 od 18.10.2018. godine).

Dana 29.10.2018. godine, RTCG je dostavila pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva, u kom se navodi da u prilogu „*nije saopštila inicijale, način izvršenja krivičnog djela, niti bilo koji podatak ili detalj kojima bi se povrijedila prava maloljetne žrtve*“.

U izjašnjenju se ističe da je „*izvještavajući o toj porodičnoj tragediji, poštovala i pravo na privatnost žrtve, između ostalog i na način što osobe koje su pogođene tim nesrećnim događajem, nijesu bile izložene pritisku da daju izjavu za TVCG... već je otac imao želju i sam iskazao potrebu da javnosti saopšti kad je dijete nestalo, koliko su ga tražili i kad su policiji prijavili nestanak*“.

RTCG je ukazao da „*ime i prezime oca u ovom slučaju, može na posredan način da upućuje na otkrivanje identiteta maloljetnika... ali i ne mora i to u slučajevima kada nije riječ o njegovom biološkom ocu, tj. kada prezime oca ne odražava identitet i inicijale djeteta, što se ne isključuje ni u ovom slučaju*“.

Na osnovu dostupnih informacija kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. RTCG je dana 16. oktobra 2018. godine, u okviru informativne emisije „Dnevnik“, emitovane na TVCG1, emitovala prilog, u terminu od 19:30:13 do 19:32:07 sati (1 minut 54 sekunde), u vezi sa tragedijom u Beranama kada je stradao trinaestogodišnji dječak. U nastavku je dat transkript cjelokupnog emitovanog programskog sadržaja.

Najava priloga: „*Beranska policija uhapsila je devetnaestogodišnjeg muškarca zbog sumnje da je ubio šest godina mlađeg dječaka u Beranama. Tijelo djeteta pronađeno je jutros u blizini Lima. Obaviješten je državni tužilac u Višem državnom tužilaštvu u Bijelom Polju koji će se izjasniti o kvalifikaciji krivičnog djela.*“

Novinarski tekst (Stand up): „*Berane je danas šokirala vijest da je jutros oko 11 sati u rijeci Lim, u blizini buvlje pijace pronađeno beživotno tijelo trinaestogodišnjeg dječaka (prim.aut. pokazuje na mjesto iza sebe). Kako nam je saopšteno iz Uprave policije, prema prvim rezultatima policijske istrage, sumnja se da je riječ o ubistvu.*“

Novinarski tekst (OFF): „*U naselju Talum gdje je sa porodicom živio nesrećni dječak sa tugom i nevjericom su dočekali vijest da je, nakon dvodnevne potrage, pronađeno tijelo trinaestogodišnjaka.*“

U nastavku slijedi video izjava oca tragično stradalog dječaka (potpisano: **IZVRŠENO BRISANJE – otac stradalog dječaka**) snimljena **ispred porodične kuće** uz kadriranje prazne stonice, prekrivene bijelom tkaninom, izložene na kapiji dvorišta.

IZVRŠENO BRISANJE

„*U nedelju do 11 sati otišo sa dva sna do ljekara. I od 11 sati dva sna su se vratili kod kuće. I onaj, dijete je reklo: 'Idite Vi kod kuće, ali ja ću do grada da idem'. I od tada više nije se našlo, do danas kad smo našli njegovo tijelo u vodu, u Lim. I ne znamo ko je uradio to i šta su uradili na njega.*“

U nastavku je emitovana video izjava jednog od komšija.

Sadrija Numić: „*Trudili smo se, mnogo ljudi smo ga tražili po čitavoj Crnoj Gori. Nismo mogli da je nađemo*“.

Navedeni dio priloga **pokriven je snimcima naselja gdje je trinaestogodišnji dječak živio.**

Novinarski tekst (OFF): „U saopštenju Uprave policije navode da je nestanak dječaka prijavljen juče (prim.aut. 15.10.2018. god.). Nakon pronalaska tijela trinaestogodišnjaka, zbog sumnje da je lišio života maloljetnika, beranska policija je privela devetnaestogodišnjeg S.I.“

Slijedi fono izjava PR-a Uprave policije g-đe Tamare Pavićević.

Tamara Pavićević (OFF): „Policijski službenici su ovo krivično djelo rasvijetlili u kratkom roku. **Zbog zaštite identiteta i integriteta preminulog dječaka policija neće saopštiti njegove inicijale, način izvršenja krivičnog djela, niti bilo koji drugi podatak ili detalje kojim bi se povrijedila prava maloljetne žrtve.**“

Novinarski tekst (OFF): „U bjelopoljskom Višem državnom tužilaštvu, za našu televiziju, kratko su kazali da je naložena obdukcija tijela stradalog dječaka i da će se više detalja o tom slučaju znati nakon sprovedenih istražnih radnji.“

2. Članom 48 stav 3 Zakona i članom 6 stav 1 alineja i) Pravilnika zabranjeno je objavljivanje informacije kojom se otkriva identitet maloljetnika do 18. godine života uključenog u slučajeve bilo kojeg oblika nasilja, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac, niti iznositi pojedinosti iz porodičnih odnosa i privatnog života djeteta.
3. Članom 13 stav 2 Pravilnika propisano je da se, ukoliko se izvještava o nesrećama ili porodičnim tragedijama, mora poštovati pravo na privatnost žrtava i drugih osoba koje su pogođene tim događajima, dok je stavom 4 ovog člana propisano da osobe u stanju bola ili šoka ne smiju biti izložene pritisku da daju intervjuje ili učestvuju u televizijskim i radijskim programima.
4. Iako nije saopštila ime, niti inicijale maloljetnika, RTCG gradeći prilog nije vodila računa o posrednom ukazivanju na identitet žrtve preko drugih podataka, čime je prekršila profesionalni kodeks. Naime, u prilogu je emitovana video izjava oca tragično stradalog dječaka (potpisano: **IZVRŠENO BRISANJE** *tac stradalog dječaka*) snimljena ispred porodične kuće, čime je na posredan način otkriven identitet djeteta žrtve nasilja.
5. Ne mogu se prihvatiti navodi iz izjašnjenja da ime i prezime oca može na posredan način da upućuje na otkrivanje identiteta maloljetnika „...ali I ne mora i to u slučajevima kada nije riječ o njegovom biološkom ocu, tj. kada prezime oca ne odražava identitet i inicijale djeteta, što se ne isključuje ni u ovom slučaju“, naročito imajući u vidu da je lice koje je dalo izjavu za RTCG tokom priloga potpisano kao otac dječaka, pri čemu je njegova izjava snimljena ispred porodične kuće, što sve indirektno identifikuje žrtvu.
6. Takođe, u prilogu je emitovana video izjava jednog od komšija, objavljeno je da je dječak živio u naselju Talum, kao i snimci tog naselja. Izjave oca i komšije dječaka, sa imenom i prezimenom, uz kadriranje njegove kuće i naselja u kom je živio, podaci su koji čine identitet dječaka lako prepoznatljivim, naročito kad se ima u vidu da je riječ o manjoj sredini, čime je RTCG prekršila član 48 stav 3 Zakona i član 6 stav 1 alineja i) Pravilnika.
7. Na početku priloga novinar izvještava sa mjesta nesreće, pokazujući na mjesto gdje je nađeno tijelo dječaka. Posrednim otkrivanjem identiteta dječaka i detalja vezanih za mjesto gdje je pronađeno tijelo, emiter je prekršio obavezu da, kada izvještava o nesrećama ili porodičnim tragedijama, mora poštovati pravo na privatnost žrtava i drugih osoba koje su pogođene tim događajima, što je propisano članom 13 stav 2 Pravilnika.
8. Ne dovodeći u pitanje javni interes da se prenese vijest o zločinu koji se dogodio u Beranama, emiter je bio dužan da se pridržava profesionalnih i etičkih standarda. Agencija ne može opravdati način na koji je emiter informisao javnost o potrazi za dječakom, a naročito otkrivanje identiteta maloljetnika i iznošenje privatnosti žrtve i pogođenih lica. Uvažavajući interes javnosti da bude informisana o sprovedenim mjerama za rasvjetljenje zločina (organizovanje potrage za dječakom, hapšenje osumnjičenog i druge istražne radnje), za objavljivanje izjave oca i informacija o detaljima vezanim za mjesto i kvalifikaciju zločina, nema drugih razloga osim želje za senzacionalizmom.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, može se zaključiti i utvrditi da je RTCG objavljivanjem spornog programskog sadržaja prekršila čl. 48 st. 3 Zakona i čl. 6 stav 1 alineja i) i 13 stav 2 i 4 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TVCG1“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom informativnom programu.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršni direktor
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić

